

Britse brouwgerst uit het beste teeltgebied

Allen Bullen is een fan van brouwergerst. Zijn bedrijf ligt in de 'Malting barley valley' bij Cambridge.

De akkerbouwer Allen Bullen teelt brouwergerst in de Britse Malting barley valley, bij Cambridge. Het is volgens hem het beste teeltgebied voor brouwergerst, vooral vanwege de kalk in de bodem. Maar de teelt van brouwergerst verliest terrein. Steeds meer gerst gaat naar de Schotse distilleerders van whisky.

Allen Bullen woont op een steenworp afstand van Cambridge, net buiten het dorp Fulbourn. De beroemde universiteitsstad in het oosten van Engeland is het centrum van het belangrijkste Britse akkerbouwgebied. Zijn bedrijf, Lodge Farm, ligt aan het eind van een kilometers lange oprijlaan, met aan weerszijden grote percelen met gerst en tarwe, allemaal van Bullen zelf. Hij woont aan het eind van de oprijlaan. Naast de Lodge Farm heeft hij in de buurt nog twee boerderijen. Op het erf staat een vrijwel nieuw landhuis – „Het kostte me vijf jaar om daar een vergunning voor te krijgen” –, een schuur die hij tot kantoor heeft omgebouwd en een grote nieuwe schuur met zwarte gepotdekselde planken. Die laatste gaat hij verhuren voor huwelijksfeesten. De bedrijfsgebouwen voor de akkerbouw staan op een van zijn andere boerderijen. Op het erf staat een compleet wagenpark met twee Range Rovers, twee Audi's A6 en wat kleinere grut. Bullen zit in het kantoor nog even in overleg met zijn broer, met wie hij het bedrijf samen heeft. De Brit is boerenzoon, maar hij heeft het grootste deel van zijn werkzame leven vooraf in het vastgoed gezeten. Daarnaast was hij ook boer, de laatste jaren steeds meer. Hij verhuurt nog steeds veel panden in Cambridge omgeving.

Fan van brouwergerst

Bullen is een fan van brouwergerst, speciaal van zomergerst. Hij noemt enkele redenen waarom dat zo is. Een daarvan is dat het nog gezaaid kan worden na suikerbieten. In Engeland is de bieten campagne langer dan in Nederland. Tot in februari wordt er gerooid. Dat kan omdat het risico van vorst klein is. Bullen waardeert gerst ook omdat het een makkelijk gewas is, vindt hij. Het vraagt weinig bemesting en als het meezit, hoeft hij het maar twee keer te spuiten: één keer met een herbicide en één keer met een fungicide. Hij is ook fan van brouwergerst omdat in

zijn regio de beste kwaliteit groeit, legt hij uit. Het gebied rondom en ten oosten van Cambridge wordt wel de malting barley valley (brouwergerstvallei) genoemd. Volgens de Brit ligt dat vooral aan de kalk in de bodem, die dicht onder de bouwvoor zit. De bouwvoor bestaat uit makkelijke leemgrond. Boys land noemen boeren in de streek het, omdat het zo makkelijk bewerkbaar is. Rond zijn erf liggen mooie glooiende akkers met gerst en tarwe. Hij teelt twee gerstrassen, het meest de zomergerst Irina van KWS en daarnaast de wintergerst Casata. De Britse teler loopt met zijn Jack Russel Jip naar de hondenhokken, laat de Labrador en de Springer Spaniel eruit en daalt af naar het grote perceel zomergerst dat grenst aan zijn erf. Daar groeit Irina en op meer dan honderd kleine proefveldjes in het perceel groeien evenveel andere variëteiten van KWS.

Goed zaaibed is cruciaal

Bullen is heel tevreden met de stand van het gewas. Alle gewassen staan er dit jaar goed op. Vanaf de start zijn de omstandigheden goed geweest, met in het voorjaar relatief hoge temperaturen en regelmatig regen. Volgens hem hebben de granen een voorsprong van twee weken op andere jaren. De akkerbouwer doet er alles aan om zijn gewassen een vlotte start te geven. De toestand van de bodem is daarbij cruciaal, stelt hij. „De grond moet warm en compact zijn. Dat geeft een halve ton meer per hectare. Daarom moet je geld besteden aan een goed zaaibed. Dat kun je maar één keer per jaar maken.” Bullen vindt dat het zaaibed heel fijn moet zijn. Daarom maakt hij dat met een rotorkoepel. Dat is ongebruikelijk in Engeland, maar inmiddels krijgt hij in zijn omgeving steeds meer volgers. Na het zaaien rolt hij het perceel altijd. Met de rol die in Nederland Cambridge rol heet. Na de start moet gerst in één keer kunnen doorgroeien, zegt Bullen. „Als het gewas een dip heeft, haalt het de groeiachterstand niet

meer in.” Om storende lagen te voorkomen woelt de teler zijn percelen, altijd vóór de bieten, omdat die diep wortelen. Bullen zaait de zomergerst altijd na de suikerbieten. Hij heeft van beide gewassen zo'n 60 hectare. Daarnaast verbouwt hij ook 60 hectare wintergerst en evenveel wintergerst. Sinds vorig jaar teelt hij ook 20 hectare koolzaad. Hij wil ervaring opdoen met het gewas vanwege de onzekere prijs voor suiker. Bullen stapt in zijn Range Rover en toert langs zijn akkers naar de andere boerderij. Zijn hondje Jip staat parmantig naast hem en kijkt mee of alles goed gaat. Bij de boerderij waar hij woont, ligt een fazantenkwekerij. De vogels zet hij uit voor de jacht. Op de erven van zijn twee andere boerderijen staan diverse roestige machines die niet meer gebruikt worden. De meeste bedrijfsgebouwen zijn niet meer geschikt voor de landbouw. Hij verhuurt ze daarom nu aan andere bedrijfjes, zoals een chocoladefabriekje, een mechanisatiebedrijf en een hovenier.

Bemesting over de stoppel

Bullen bemest alle graanpercelen gelijk na de oogst, vertelt hij, over de stoppel. Vóór de suikerbieten geeft hij extra bemesting, omdat hij in de korte winterse tussentijd ►

Bedrijfsgegevens

Naam: Allen Bullen
Plaats: Fulbourn (bij Cambridge)
Oppervlakte: ruim 260 hectare akkerbouw
Bouwplan: 60 ha zomergerst, 60 ha wintergerst,
60 ha wintergerst, 60 ha suikerbieten en 20 ha koolzaad.

Bullen heeft dit jaar voor het eerst duist in zijn tarwe. In Engeland is duist een groeiend probleem.

tussen bietenoogst en het inzaaien van de zomergerst geen tijd heeft om te bemesten. Bullen bemest zijn brouwgerst altijd op basis van bodemonderzoek. Want te veel stikstof geeft te veel eiwit. Dat is slecht voor de brouwkwaliteit. Dit seizoen ligt er 90 kilo stikstof op een hectare zomergerst, maar de gift kan van jaar tot jaar variëren van 50 tot 120 kilo. Gerst voor de whiskystokerijen moet juist een hoger eiwitgehalte hebben. De teler gebruikt als meststof vaak het restproduct van de verbrande kippenmest uit de energiecentrale BMC in Moerdijk. Het product is rijk aan kali en fosfaat. Bovendien bevat het diverse andere mineralen. „Daar betaal je niet voor”, zegt hij glimlachend. „Ze zeggen ook dat er geen stikstof in zit. Maar dat zit er wel in.”

In Engeland gelden geen beperkingen voor bemesting. Alleen in waterwingebieden. Het meeste land van de Brit ligt in zulke gebieden. De graanteler hakselt al zijn stro. „Dat brengt veel mineralen en organische stof terug in de grond. Anders moet je dat weer aanvoeren.”

Voor het eerst duist

Bullen parkeert zijn Range Rover abrupt in een heel hobbelige berm van de weg. Aan de overkant ligt een perceel wintertarwe van hem. Hij wijst op een paar plekken waar gras boven de tarwe uitsteekt: duist. Bullen is 'very, very

upset over it'. Tot nu toe had hij nooit duist in zijn land. Hij weet niet hoe het erin komt. Een aantal kilometers verderop zijn gebieden met veel duist, vooral op de zwaardere grond. Daar is het een heavy problem.

Bullen weet al hoe hij de duist wil aanpakken. Na de oogst laten kiemen en spuiten met Roundup. Dan niets eraan doen tot in januari en daarna 'voor het eerst in mijn leven' niet ploegen, maar met een niet-kerende grondbewerking het zaad bovenin houden, zodat hij het kan bestrijden in de bieten die daarna op het perceel komen.

Plus op voerprijs

Bullen stapt in zijn Range Rover op weg naar het volgende bedrijf. Hij vertelt dat hij de afzet van zijn graan nooit vooraf regelt met een contract of een pool. „Ik heb een groot geloof in de vrije markt.” De vrije teler heeft alleen afspraken met KWS gemaakt over de oogst van de variëteiten die op de proefveldjes groeien. Op het derde erf is zijn graanopslag. Daarin liggen nog enkele tientallen tonnen gerst en evenveel tarwe. De gerst heeft hij in maart verkocht. De laatste tonnen levert hij deze weken.

De marktprijs voor voergerst is ruim 150 euro per ton. De kunst is om de plus voor brouwgerst te krijgen. Die varieert van zo'n 5 tot ruim 35 euro per ton extra. Dit jaar heeft

Bullen maar een kleine plus kunnen krijgen, van ruim 5 euro boven de prijs van voergerst.

Gerst voor whisky

De meeste Engelse gerst gaat tegenwoordig niet in het bier, maar in de whisky. Zo'n 800.000 ton gaat naar de distilleerderijen van whisky in Schotland en zo'n 500.000 ton naar de bierbrouwerijen. Tien jaar geleden lagen deze cijfers nog andersom. Toen ging vrijwel alleen de Schotse gerst in de whisky en de Engelse gerst vooral in het bier. Maar wereldwijd steeg de vraag naar whisky sterker dan het aanbod van Schotse gerst. Daarom kopen de Schotten steeds meer gerst in Engeland.

Bullet houdt meer van bier. Op de derde boerderij van hem zit in een van de voormalige landbouwschuren een brouwerijtje van speciale English ales: de Moonshine Brewery. Het bedrijfje levert wekelijks zo'n 1.000 liter ale in Cambrigde en in een ruime regio daar omheen. De markt voor speciale ales groeit. De brouwers brouwen ook ales van de nieuwe rassen die op het bedrijf van Bullen getest worden. Ze doen dat in samenwerking met KWS, dat wil weten hoe de brouwkwaliteit is van de nieuwkomers.

De mannen van het brouwerijtje zijn er net. Dat komt goed uit, want Bullen lust langzamerhand wel een pint. ■